

Mijnheer de Voorzitter,

Laat mij allereerst aangeven dat gegeven de zeer beperkte tijd, ik niet in staat ben gesteld om in discussie te treden hier in het parlement.

Na de politieke debatten met o zo veel stellingen, waar mijn wenkbrauwen enorm van fronsten, nu cijfermatig naar de begrotingen. De gang naar de staatkundige onafhankelijkheid, de kwestie toelating Koorndijk en vele andere gebeurtenissen liet ik de revue passeren.

Ten aanzien van de ingediende begrotingen, is mijn pragmatische benadering dat we aan het begin de cijfermatige zaken presenteren, zodat de regering de tijd heeft om het gedurende de behandeling met aanpassing te komen.

We hebben de realisatiecijfers over 2009 ontvangen en wel tot juli 2009. De regering zou ons adequatere bijgestelde cijfers nu kunnen presenteren. Voor het gemak heb ik een schatting gemaakt over 2009 door de gepresenteerde cijfers over de eerste helft van 2009 met 2 maal te vermenigvuldigen. Daar kunnen opmerkingen over gemaakt worden. Dat realiseer ik me en daarom mijn vraag aan de regering om met de meest recente cijfers van realisaties in 2009 te komen.

De presentatie van de begrotingen is wederom een stationaire.

Gepresenteerde cijfers in de relevante documenten, bijv. de Financiële nota en het jaarplan, kloppen niet altijd.

Vooreerst mijn **conclusie** ten aanzien van de ingediende begroting 2010:

“de ingediende begroting 2010 moet dringend worden aangepast, omdat deze begroting niet stabiel is, misleidend, achterhaald en onbruikbaar is. Dit geldt bovenal voor de te hoge kapitaaluitgaven, terwijl het onduidelijk is hoe de financiering zal plaatsvinden”.

De totale uitgaven zijn geraamd op SRD 3.547 miljoen (lopende uitgaven 2.684 miljoen+ kapitaaluitgaven 863 miljoen). De totale ontvangsten zijn SRD 2.654 (Lopende ontvangsten 2.342 + schenkingen 291+ 21 miljoen leningen minus aflossingen). Het totale financieringstekort is aldus (SRD 3.547 miljoen totale uitgaven minus 2.654 miljoen totale ontvangsten) **893** miljoen, hetgeen neerkomt op 10,8 procent van het Bruto Binnenlands Product van SRD 8.246 miljoen. MdV, dat is een draconisch tekort.

Er is zowel op de rekening van lopende uitgaven minus ontvangsten (2.684 minus 2.342) een lopende tekort van SRD 341,7 miljoen, als op die van de kapitaalbegroting (SRD 312 miljoen ontvangsten minus 863 miljoen kapitaaluitgaven) een onaanvaardbaar tekort van SRD 551 miljoen. Hoe denkt de Minister deze twee tekorten te dekken en eigenlijk moet ik de minister vragen: minister hoe geloofwaardig bent u met deze voorstellen?

MdV, de Minister geeft aan dat de lopende ontvangsten met 28% dalen terwijl de lopende uitgaven met 35% stijgen. Dat is ongerijmd, tenzij er eventuele opgebouwde reserves hiertoe beschikbaar zijn.

Welke posten ziet de Minister in aanmerking komen voor vermindering van lopende uitgaven en verhoging van lopende ontvangsten?

MdV, in de eerste zin van de inleiding van de Financiële Nota zegt de Minister op bladzijde 1: “In de nasleep van de internationale financiële crisis heeft het Ministerie van Financiën rekening gehouden met een derving van Staatsinkomsten. Op basis van diverse scenario's is de verwachte daling van de overheidsontvangsten opgevangen en wordt er verder gekeken naar structurele oplossingen op middenlange termijn, hoewel er reeds signalen worden gegeven dat wereldwijd de economische groei weer langzaam aan het verbeteren is”.

MdV, ik vraag de Minister om aan te geven wat de diverse scenario's zijn om de verwachte daling van overheidsontvangsten op te vangen. Deze scenario's zijn in de Financiële Nota nergens te

vinden. Evenmin zijn de structurele oplossingen op middenlange termijn vermeld in de Financiële Nota of in het Jaarplan.

Zonder de inhoud van de diverse scenario's te kennen, kunnen wij niet beoordelen of de keuzes de juiste zijn geweest. De vertegenwoordigers van het volk mag de regering de nodige informatie ten aanzien van deze vitale keuzes niet onthouden worden. Mdv, ik vraag met klem naar deze informatie.

MdV op bladzijde 8 van de Financiële Nota staat in tabel 1.1.1.

Lopende dienst:

Lopende Uitgaven SRD 2.684 miljoen

Lopende Ontvangsten SRD 2.342 miljoen

Tekort op de Lopende Rekening SRD 342 miljoen

Dit tekort op de lopende rekening van SRD 342 miljoen is 4,1% van ons Bruto Binnenlands Product van SRD 8.246 miljoen. De Minister van Financiën moet voor dit gepresenteerde tekort op de lopende rekening een gele kaart krijgen.

Maar het wordt nog erger MdV,

Ontwikkelingsdienst:

Totale kapitaaluitgaven SRD 863 miljoen

Schenkingen buitenland plus leningen minus aflossingen SRD 312 miljoen

---

Tekort op de Ontwikkelingsdienst SRD 551 miljoen

Dit tweede tekort op de kapitaalrekening is 6,7% van ons Bruto Binnenlands Product. De Minister verdient voor dit tweede grotere tekort een rode kaart.

MdV, er is willekeurig een bedrag van SRD 863 miljoen vermeld als begrote kapitaaluitgaven, terwijl er onvoldoende uitvoeringscapaciteit en geen financiering hiervoor is.

MdV, wij moeten de Minister vragen om de ingediende begroting te herzien, tenzij dit parlement is verworden tot een rubberstempel om ondeugdelijke begrotingen tegen heug en meug goed te keuren.

MdV, ik vraag mij af of de regering, de DNA ziet als een "rubberstempel". Onze DNA dient, als het hoogste college, het direct gekozen lichaam dat ons volk vertegenwoordigt, meer en beter geïnformeerd te worden t.a.v. de staatsuitgaven en inkomsten, zodat deze begrotingsbehandeling niet het karakter krijgt van "rubberstempel" afhandeling.

MdV, voor kapitaaluitgaven is SRD 863 miljoen begroot, terwijl het de regering bekend is dat er onvoldoende uitvoeringscapaciteit hiervoor bestaat en ook onvoldoende financiering beschikbaar is. Twee belangrijke punten.

MdV, wij hebben dit bedrag van SRD 863 miljoen (US\$ 310 miljoen) nog nooit gerealiseerd. Met andere woorden: in 2010 circa SRD 863 miljoen te besteden aan de ontwikkelingsdienst is niet haalbaar.

De kapitaaluitgaven moeten veel lager worden begroot, mogelijk de helft van SRD 863 miljoen.

MdV, ik heb ook vorig jaar gevraagd dat het Ministerie van Financiën een begroting presenteert, waarbij gekeken wordt naar de realisaties van vorige jaren. Vorig jaar kwam de regering aanzetten met SRD 1050 miljoen aan kapitaaluitgaven voor 2009. MdV, de realisatie was in 2009 minder dan 30% van de SRD 1.050 miljoen. En nu weer zo'n groot bedrag van SRD 863 miljoen als begrote kapitaaluitgaven, terwijl dit opnieuw niet haalbaar is.

MdV, in de afgelopen vier (4 jaren), van 2006 t/m 2009, hebben wij de volgende realisaties gehad voor de totale kapitaaluitgaven (bladzijde 23 Financiële Nota):

Jaar 2006: SRD 306 miljoen
Jaar 2007: SRD 302 miljoen
Jaar 2008: SRD 476 miljoen
Jaar 2009: SRD 300 miljoen (schatting)
En nu wordt een draak van SRD 863 miljoen aan ons gepresenteerd:
Jaar 2010: SRD 863 miljoen, waarvan SRD 291 miljoen schenkingen.

MdV, de heer Olton van Genderen wijlen zou hebben gezegd: "wij leven in een bezeten wereld".

MdV, het totale in de Financiële Nota gepresenteerde totale begrotingstekort is SRD 914 miljoen, namelijk SRD 3.547 miljoen aan totale uitgaven en SRD 2.633 miljoen aan ontvangsten plus schenkingen. Dit onaantoonbare draconische tekort is 11,3% van ons BBP.

MdV, ten aanzien van de financiering wordt tussen de regels door vermeld:

Leningen	SRD 133 miljoen
Aflossingen	SRD 112 miljoen
<hr/>	
Leningen minus Aflossingen	SRD 21 miljoen

MdV, dit luttele bedrag van SRD 21 miljoen dekt slechts 2 procent van het gepresenteerde totale begrotingstekort van SRD 914 miljoen. Hoe denkt de Minister dit begrotingstekort te financieren? Of is hier het parool "na ons de zondvloed"?

MdV, de begroting is in Juli-Augustus 2009 opgesteld en er zijn discussies gaande omtrent FISO en omtrent onze uitvoeringscapaciteit voor kapitaaluitgaven van de overheid.

Om o.m. de uitvoeringscapaciteit duurzaam te verhogen, ontkomen wij er niet aan om ons kader en met name het hoger kader te waarderen. Dit is nog steeds niet het geval. Ik vraag bijzondere aandacht voor deze groep en doe een dringend beroep op de regering om haar beleid op dit gebied zo duidelijk mogelijk te presenteren.

Alvorens verder in te gaan op bijzondere zaken, wil ik vragen dat de Minister van Financiën deze begroting terugneemt en een herziene begroting indient, waarbij ondermeer twee zaken duidelijk kunnen worden overwogen:

- 1) wat is een haalbare uitvoeringscapaciteit en een haalbare financieringsmogelijkheid voor de kapitaaluitgaven in 2010? Het resultaat van een dergelijke exercitie zal ongetwijfeld een lager bedrag dan SRD 863 miljoen zijn voor kapitaaluitgaven 2010 en een hoger bedrag dan SRD 21 miljoen voor "leningen minus aflossingen".
- 2) hoe kunnen in 2010 de lopende uitgaven worden verminderd en/of de lopende inkomsten worden verhoogd? Het resultaat hiervan kan zijn een kleiner tekort op de lopende rekening (1% tot 2% van het BBP in plaats de huidige 4,1%) of misschien een sluitende lopende rekening zonder een lopend tekort.

MdV, de volgende tabel laat zien dat de ingediende begroting 2010 aan alle kanten rammelt.

Men kan toch geen begroting voor het jaar 2010 opstellen zonder de meest recente realisaties van 2006 t/m 2009 mede te beschouwen?

MdV, de begrote lopende uitgaven in 2010 stijgen exorbitant ten opzichte van voorgaande jaren. De lopende ontvangsten stijgen niet, integendeel is er een forse daling in 2010 ten opzichte van 2009. Kan dit wel door de beugel?

De schenkingen in de periode 2006 t/m 2009 waren niet zo hoog als de begrote schenkingen in 2010!! Dit terwijl de verdragsmiddelen bijkans op zijn. Zullen de voor het jaar 2010 begrote exorbitant hoge uitgaven misschien worden gefinancierd uit "reserves" die de Minister door de jaren heeft geaccumuleerd als positieve saldi van de lopende rekening, teneinde deze verzamelde in het verkiezingsjaar 2010 te bombelen? Dus niet uit "schenkingen"! MdV, ik vraag de Minister hierbij om nadere uitleg.

MdV, de volgende tabel geeft een overzicht van 5 jaren, afgeleid uit cijfers van de Financiële Nota.

in SRD miljoen	2006	2007	2008	2009*	2010
	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting
Lopende Uitgaven	1.467	1.657	1.744	1.952	2.684 +35%
Lopende Ontvangsten	1.580	1.945	2.111	3.254	2.342 -
Saldo Lopende Rek.	+113	+288	+367	+1302	- 342
Kapitaaluitgaven	306	302	476	300	863
Schenkingen	160	105/371	254	102	291
Tekort	- 146	- 197	- 222	- 198	- 572
Totale Uitgaven	1.773	1.959	2.220	2.252	3.547
Tot. Ontvangsten	1.740	2.050	2.333	3.356	2.633
Totaal Saldo	- 33	+ 91	+113	+ 1.104	- 914
Als % van BBP	- 0,5%	+ 1,5%	+ 1,4%	+ 14%	- 11,3%
BBP Fin Nota	5.845	6.653	8.325	7.895	8.246
Groei BBP mp	+19,3%	+13,8%	+25,1%	- 5,2%	+ 4,4%
mp= marktprijzen				Echt wel !	
Groei van de totale uitgaven		+10,5%	+13,3%	+1,4%	+57,5%
Groei van de totale ontvangsten		+17,8%	+13,8%	+43,8%	-21,5% Negatief

De begrote kapitaaluitgaven voor 2010 zijn hoger dan SRD 776 miljoen, het totaal van de twee voorgaande jaren 2008 en 2009 bij elkaar gevoegd.

MdV, de lopende uitgaven zijn 35% hoger begroot dan vorig jaar, terwijl de lopende ontvangsten ruim 28% minder zijn. MdV, als men dit jaar 28% minder verdient dan het vorig jaar, dan kan men toch niet 35% meer uitgeven dan vorig jaar, waarbij bovendien onduidelijk is hoe men dergelijke grote uitgaven gaat financieren. Ik ben nergens iets zinnigs hieromtrent tegengekomen. Wij eisen een duidelijk uitleg van de regering hieromtrent.

MdV, wij leven blijkbaar toch in een bezeten wereld, als wij als parlement een dergelijke begroting aanvaarden.

MdV, volgens de cijfers van de Financiële Nota en het Jaarplan 2010 hadden wij sterke economische groei in 2006 t/m 2008 en vorig jaar een negatieve groei, dus een daling van het Bruto Binnenlands Product van minus 5,2%. Vorig jaar was er dus een daling van het BBP!

Voor 2010 wordt een groei voorspeld van 4,4%. Maar dan kan men toch geen exorbitante groei van 35% projecteren voor de uitgaven in 2010!

MdV, ik besluit vooralsnog met de vermelding dat volgens de Financiële Nota het gemiddelde van de staatsuitgaven was in de afgelopen 4 jaren (jaren 2006 t/m 2009) 28,8% van het BBP, met een variatie tussen 27% en 30%. Wat zien we nu in de begroting van 2010? De totale staatsuitgaven zijn toegenomen van gemiddeld 28,8% van het BBP in 2006-2009 naar 43% van het BBP in 2010. MdV, over de zogenaamde stabiliteit gesproken. De ingediende begroting getuigt van alles behalve van enige stabiliteit.

MdV, als wij de staatsfinanciële overschotten van de afgelopen drie jaren 2007 t/m 2009 samenvoegen komen wij in totaal op SRD 1.308 miljoen. Als wij hiervan de aflossingen van schulden aftrekken komen wij op SRD 1.308 minus SRD 711 miljoen = SRD 597 miljoen aan opgebouwde reserves. De cijfer van leningen zijn in de Financiële Nota niet duidelijk vermeld.

Deze bedragen zouden moeten worden toegevoegd aan het geaccumuleerde surplus van SRD 597 miljoen.

MdV, mijn vraag is of er een reservepot bestaat waaruit de regering de exorbitante bestedingen voor 2010 gaat financieren?

MdV, waarom krijgt onze volksvertegenwoordiging geen openheid van zaken?

2006	2007	2008	2009	2010	
5.845	6.653	8.325	7.895	8.246	Bruto Binnenlands Product
	+13,8%	+25,1%	-5,2%	+4,4%	Jaarlijkse groei
1.773	1.959	2.220	2.252	3.547	Totale uitgaven
	10,5%	13,3%	1,4%	5,5%	Jaarlijkse groei %
1.740	2.050	2.333	3.356	2.633	Totale ontvangsten plus schenkingen
	+17,8%	+13,8%	+43,8%	-21,5%	Jaarlijkse groei %

Conclusie: 57,5% Toename van uitgaven in 2010 ondanks 21,5% daling in de ontvangsten plus schenkingen en een daling in de economische groei.

MdV, ter voorkoming van misleiding van het parlement en het volk van Suriname dient de ingediende begroting ingetrokken te worden, herzien te worden, waarbij een nieuwe begroting wordt ingediend.

De ingediende begroting behoort door ons parlement te worden afgewezen.

Drs. Rabindre T. Parmessar
DNA, 4 februari 2010